

Відомості про автора:

Харченко В'ячеслав Вікторович — доктор медичних наук, доцент, доцент кафедри гастроентерології, дієтології і ендоскопії Національної медичної академії післядипломної освіти імені П. Л. Шупика. Адреса: м. Київ, вул. Дорогожицька, 9, тел.: (044)- 432-04-73

УДК 378.113.2:617(061):378.12:378.014.15:378.2:614.252.2

РОЛЬ ХІРУРГІЧНОГО ДЕКАНАТУ В НАУКОВІЙ ДІЯЛЬНОСТІ ФАКУЛЬТЕТУ

В. Й. Шуба, Р. М. Остапчук

Національна медична академія післядипломної освіти імені П. Л. Шупика, м. Київ

Вступ. До одних з основних завдань роботи хірургічного деканату належать організація, координація та моніторинг наукової діяльності факультету.

Метою даної роботи було виявлення кореляції між діяльністю деканату та ефективністю наукової роботи кафедр факультету.

Матеріали та методи дослідження. Проведено статистичний аналіз звітів комісії з наукової роботи за 2016 рік, а також звітів кафедр про роботу у 2016 році.

Результати. Викладені результати наукової діяльності хірургічного факультету за такими напрямками: планування, контроль, виконання науково-дослідних робіт, підготовка науково-педагогічних кадрів, видавнича діяльність, патентно-ліцензійна робота, впровадження в педагогічний та лікувальний процеси новітніх технологій, інновацій.

Висновки. Доведена важливість загально-організаційної, координаційної та контролюючої функції деканату, спрямованих на підвищення рівня наукової діяльності факультету.

Ключові слова: хірургічний деканат, наукова діяльність, планування, контроль, виконання.

Вступ. Охорона здоров'я як галузь є складною та поліфункціональною структурою, що потребує ефективної системи управління для забезпечення своєї роботи. Однією з найважливіших складових системи охорони здоров'я є медична освіта, зокрема, післядипломна. Діяльність будь-якої структури, у тому числі й вищих навчальних закладів з державною, приватною чи змішаною формами власності, регламентується згідно існуючої нормативно-правової документації МОЗ України, МОН України, постанов Кабінету Міністрів України,

Законів України, статутом. Основними структурними підрозділами НМАПО імені П. Л. Шупика є факультети, кафедри, бібліотека.

Діяльність хірургічного факультету спрямована на якісну підготовку й проведення освітнього процесу з урахуванням сучасних досягнень науки і практики в напрямках відповідних галузей знань [4]. З квітня 2015 року деканат хірургічного факультету очолює доцент Шуба В. Й. (заступник декана — к. мед. н. Остапчук Р. М.), який організовує, координує та контролює навчальну, методичну, науково-дослідну та виховну роботу на факультеті, забезпечує дотримання порядку відповідно до Правил внутрішнього розпорядку НМАПО імені П. Л. Шупика, проводить засідання деканату факультету та контролює виконання його рішень [2, 3].

До одних з основних завдань роботи деканату факультету належать організація, координація та моніторинг планування і виконання науково-дослідних робіт, видавничої діяльності, патентно-ліцензійної роботи, впровадження результатів наукових досліджень в практичну охорону здоров'я та педагогічний процес, контроль за підготовкою науково-педагогічних кадрів [3].

Метою даної роботи було виявлення кореляції між діяльністю деканату та ефективністю наукової роботи хірургічного факультету.

Матеріали та методи дослідження. Проведено статистичний аналіз звітів комісії з наукової роботи за 2016 рік, а також звітів кафедр про роботу у 2016 році.

Результати. Хірургічний факультет має потужний кадровий і науковий потенціал: 15 кафедр, 181 наукових та науково-педагогічних працівників, з яких 62 доктора наук (50 професорів), 96 кандидатів наук (58 доцентів і 9 старших наукових співробітників), п'ять членкор. НАМН України, один членкор. НАН України, вісім заслужених діячів науки і техніки та 20 заслужених лікарів України. Діяльність науково-педагогічних працівників кафедр різнобічна і базується на організаційних засадах, де відповідальність за виконання їх вимог покладено на деканат.

Деканат тісно співпрацює з вченою радою хірургічного факультету та чотирма комісіями вченої ради факультету, а саме з навчально-методичної роботи, по роботі з лікарями-інтернами, з клінічної роботи, з наукової роботи [1, с. 2].

Важливу роль в організації науково-педагогічної роботи хірургічного факультету відіграє комісія з наукової роботи (голова — професор Сморжевський В. Й.), яка працює згідно з планом, затвердженим вченою радою факультету. Про свою діяльність комісія звітує щоквартально на вченій раді хірургічного факультету та 1-2 рази на рік на засіданні постійно діючої комісії з наукової роботи та інноваційних технологій вченої ради НМАПО ім. П. Л. Шупика, а також готує матері-

али до звіту декана на ректораті та вченої раді факультету. Її контролююча, аналізуюча, рекомендаційна, консультативна та організаційна роль дозволяє досягти позитивних результатів у підготовці магістрів, клінічних ординаторів та аспірантів. Тільки за 2016 рік на хірургічному факультеті захищено дві докторські і п'ять кандидатських дисертацій та одна магістерська робота, подано до офіційного захисту одну докторську. Також, хірургічний факультет з 181 науково-педагогічним працівником за звітний період підготував до захисту шість аспірантів очної форми навчання та п'ять — заочної, а також одного магістранта. Окрім того, організаційні заходи деканату у напрямку забезпечення наукової діяльності полягали у затвердженні тем однієї докторської, 14 кандидатських дисертаційних та двох магістерських робіт.

З метою попередження заборгованості з аспірантами різних форм навчання, відрахування з магістратури та клінічної ординатури на хірургічному факультеті робота була поставлена на посилений контроль через модель проміжного звітування: на 10 із 12 засідань вченої ради згідно графіку звітували 14 аспірантів I-III року очної форми навчання та 19 аспірантів I-IV року заочної форми навчання, три магістранти та 21 клінічний ординатор I-го року навчання. По закінченню терміну клінічної ординатури атестовано 42 клінічних ординаторів, з них 15 іноземців. Загалом у 2016 році на факультеті навчалось 93 іноземців, а саме: 69 у клінічній ординатурі, 17 проходили стажування, 6 осіб навчались в аспірантурі, 1 особа в магістратурі.

Окрім того, на хірургічному факультеті запроваджено моніторинг якості підготовки клінічних ординаторів з використанням анонімного анкетування. За даними анкетування клінічних ординаторів, яке проводиться під час щорічних перевірок кафедр факультету, 100 % висловили задоволеність діяльністю керівника (куратора) та роботою відділу клінічної ординатури, а 70 % клінічних ординаторів після закінчення навчання в клінічній ординатурі планує в подальшому навчання в аспірантурі. Про це свідчить і той факт, що із 27 клінічних ординаторів та магістрантів (випуск 2016 р.) на навчання в аспірантуру вступило сім осіб.

Вочевидь, що деканат та колектив хірургічного факультету разом з відділом клінічної ординатури і аспірантури у 2016 році провели значну роботу з удосконалення організації та підвищення якості навчання клінічних ординаторів та аспірантів на факультеті.

Деканатом здійснюється контроль за підготовкою дійсного і віддаленого науково-педагогічного резерву на кафедрах факультету — професорів, доцентів, асистентів. Зокрема, на посади асистентів ця робота здійснюється шляхом відбору талановитої молоді, схильної до наукової та педагогічної діяльності з лав інтернатури, магістратури, клінічної ординатури, аспірантури. Так за звітний період із 9

асистентів, які влились до складу науково-педагогічного колективу факультету, 56 % — випускники аспірантури, які успішно закінчили навчання. За сприяння деканату розглянуто та рекомендовано до затвердження 18 характеристик-рекомендацій для участі у конкурсі до вступу в клінічну ординатуру та сім — в аспірантуру.

У 2016 році на факультеті виконувались 15 науково-дослідних робіт (НДР) ініціативно-пошукової тематики, з них завершилось чотири НДР. Це такі як: «Удосконалення діагностичних та лікувальних заходів у хворих із запальними та пухлинними процесами верхніх дихальних шляхів та вуха» (кафедра оториноларингології), «Хірургічна тактика при патології органів черевної порожнини, черевної стінки та периферичних судин» (кафедра хірургії та судинної хірургії), «Нові підходи до діагностики та комбінованого лікування пухлин» (кафедра онкології), «Етіологія, клінічні прояви, діагностика та хірургічне лікування інфекційного ендокардиту лівих відділів серця» (кафедра хірургії серця та магістральних судин). Завершені НДР ініціативно-пошукової тематики доповідались і затверджувались вченою радою факультету, експертною комісією академії та вченою радою НМАПО імені П. Л. Шупика.

Впродовж 2016 року деканатом проводилась координація та моніторинг двох НДР за держзамовленням, а саме: «Удосконалення діагностики та лікування порушень оптичної системи, судинних та дистрофічних змін органу зору» (кафедра офтальмології) і «Розробка та удосконалення хірургічних та малоінвазивних методів лікування захворювань та пошкоджень органів грудної клітки» (кафедра торакальної хірургії та пульмонології) та однієї НДР на госпрозрахунковій основі «Рандомізоване, подвійне, сліпе дослідження III фази препарату TR-701 FA у порівнянні з Лінезолідом у пацієнтів з грам позитивною нозокоміальною пневмонією, яка знаходиться на штучній вентиляції легенів» (кафедра анестезіології та інтенсивної терапії). Перехідні звіти НДР з бюджетним фінансуванням із зазначенням отриманих результатів доповідались і затверджувались на вчених радах хірургічного факультету і НМАПО імені П. Л. Шупика.

До загально-організаційних та координаційних заходів деканату відноситься також своєчасне затвердження кафедрами факультету тем НДР ініціативно-пошукової тематики. За звітний період на факультеті затверджено теми НДР кафедрами нейрохірургії, урології, хірургії та трансплантології, онкології, хірургії та судинної хірургії і кардіохірургії, рентгенендоваскулярних та екстракорпоральних технологій.

Результати НДР кафедр хірургічного факультету лягли в основу двох підручників та двох навчальних посібників з грифом ЦМК МОЗ України і МОН України, п'яти монографій, чотирьох методичних ре-

МЕДИЦИНА, ФАРМАЦІЯ ТА ОСВІТА

комендацій, отримано 26 Патентів на корисну модель, матеріалів наукових форумів — 269. Опубліковано 176 статей (ДАК), 84 — у зарубіжних та наукометричних виданнях. Співробітниками кафедр факультету зроблено 269 наукові доповіді (72 на вітчизняних конференціях, 163 з міжнародною участю, 34 за кордоном).

За сприяння деканату співробітники кафедр хірургічного факультету приймали активну участь у розробці освітньо-наукових програм за загальними та спеціальними циклами підготовки аспірантів за спеціальністю «Медицина» з врахуванням пріоритетів у підготовці науково-педагогічних кадрів. Всі вони підкріплені науковою продукцією як безпосередньо пошукачів, так і науково-педагогічних працівників кафедр.

У створенні навчальної та наукової літератури велику роль відіграють нинішні наукові медичні школи академії, які продовжують славетні традиції видатних попередників. У 2016 році на хірургічному факультеті діяли потужні наукові школи з нейрохірургії (керівник — член-кор. НАМН України професор Поліщук М.Є.), хірургії серця та магістральних судин (керівник — член-кор. НАМН України професор Лазоришинець В.В.), анестезіології та інтенсивної терапії (керівник — професор Лоскутов О.А.). На факультеті також діють вісім експертних проблемних комісій.

Прогресивною формою впровадження результатів в практичну охорону здоров'я є організація і проведення науковими школами та кафедрами факультету симпозіумів, з'їздів, та науково-практичних конференцій, в тому числі з міжнародною участю. За сприяння деканату кафедрами хірургічного факультету у 2016 році організовано та проведено 12 науково-практичних конференцій з міжнародного участю. Серед них «Інновації в нейрохірургії», «Акцент на проблемах стандартизації в анестезіології, інтенсивній терапії та невідкладній допомозі при травмах та пораненнях», «Трищинські читання», «Актуальні питання загальної та невідкладної хірургії», «Венозний тромбоемболізм: новітні підходи до діагностики та лікування», «Актуальные вопросы современной сексологии и андрологии».

Академія є співзасновником багатьох видань, в тому числі журналів. Серед науково-педагогічних працівників хірургічного факультету головними редакторами вищевказаних журналів є професор Тодуров Б. М. («Кардіохірургія та інтервенційна кардіологія»), професор Лазоришинець В. В. («Вісник серцево-судинної хірургії»), професор Риков С. О. («Архів офтальмології України»).

Незважаючи на значні успіхи, ми розуміємо, що науковий потенціал факультету має значні резерви. Деканат та сучасне покоління науково-педагогічних працівників буде продовжувати славетні традиції факультету і ставить перед собою перспективні амбітні завдання.

Висновки. Деканат хірургічного факультету НМАПО імені П. Л. Шупика використовує різні підходи і форми організації наукової діяльності кафедр, які обговорюються на засіданнях вченої ради факультету. На підставі проведеного аналізу можна стверджувати про важливість загально-організаційної, координаційної та контролюючої функції деканату як управлінської структури, спрямованих на підвищення рівня наукової діяльності факультету.

ЛІТЕРАТУРА

1. Звіт декана про роботу кафедр хірургічного факультету за 2016 рік. — Київ: Національна медична академія післядипломної освіти імені П. Л. Шупика, 2016.
2. Статут Національної медичної академії післядипломної освіти імені П. Л. Шупика (нова редакція). — Київ, 2016.
3. <https://nmapo.edu.ua/index.php/uk/zagalna-informatsiya/134-zagalna-dukumentatsiya/4107-polozhennya-pro-dekanat>.
4. <https://nmapo.edu.ua/index.php/uk/zagalna-informatsiya/134-zagalna-dukumentatsiya/4108-polozhennya-pro-fakultet>.

Роль хирургического деканата в научной деятельности факультета

В. Й. Шуба, Р. Н. Остапчук

**Национальная медицинская академия последипломного образования
имени П. Л. Шупика, г. Киев**

Введение. К одним из основных заданий работы хирургического деканата принадлежат организация, координация и мониторинг научной деятельности факультета.

Целью данной работы было выявление корреляции между деятельностью деканата и эффективностью научной работы кафедр факультета.

Результаты. Изложенные результаты научной деятельности хирургического факультета за такими направлениями: планирование, контроль, выполнение научно-исследовательских работ, подготовка научно-педагогических кадров, издательская деятельность, патентно-лицензионная работа, внедрение в педагогический и лечебный процессы новейших технологий, инноваций.

Выводы. Доведена важность организационной, координационной и контролирующей функции деканата, направленных на повышение уровня научной деятельности факультета.

Ключевые слова: хирургический деканат, научная деятельность, планирование, контроль, выполнение.

Role of surgical dean's office in scientific activity of faculty

V. Y. Shuba, R. N. Ostapchuk

Shupyk National Medical Academy of Postgraduate Education, Kyiv

Introduction. Organization, co-ordination and monitoring of scientific activity of faculty, belong to one of basic tasks of work of surgical dean's office.

An aim hired was an exposure of correlation between activity of dean's office and efficiency of the advanced study of departments of faculty.

Results. Expounded results of scientific activity of surgical faculty after such directions: planning, control, implementation of research works, training of scientifically-pedagogical personnels, publishing activity, patent-licensed work, introduction in pedagogical and curative processes of the newest technologies, innovations.

Conclusion. Importance of organizational, co-ordinating and supervisory function of dean's office is led to sent to the increase of level of scientific activity of faculty.

Key words: surgical dean's office, scientific activity, planning, control, implementation.

Відомості про авторів:

Шуба Володимир Йосипович — кандидат медичних наук, доцент, декан хірургічного факультету Національної медичної академії післядипломної освіти імені П. Л. Шупика. Адреса: м. Київ, вул. Дорогожицька, 9.

Остапчук Роман Миколайович — кандидат медичних наук, заступник декана хірургічного факультету Національної медичної академії післядипломної освіти імені П. Л. Шупика. Адреса: м. Київ, вул. Дорогожицька, 9.

УДК 614.23/25(07):378.661:616-053.3

ТРАДИЦІЇ ТА НОВАЦІЇ У ВИКЛАДАННІ НЕОНАТОЛОГІЇ ЛІКАРЯМ-ІНТЕРНАМ

*Є. Є. Шунько, О. В. Воробйова, О. Т. Лакша,
Т. В. Кончаковська, Ю. Ю. Краснова, О. О. Костюк,
О. О. Бєлова*

Національна медична академія післядипломної освіти
імені П. Л. Шупика, м. Київ

Вступ. У статті обговорюються традиційні та нові методи викладання неонатології в післядипломній медичній освіті.

Мета. Провести оцінку якості викладання неонатології при підготовці лікарів-інтернів за фахом «Неонатологія», «Педіатрія», «Аку-